

Asia: VN/13118/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liperin kunnan lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Kehysriihessä päätettiin, että kotoutumisen edistämisestä annetun lain toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausaikaa lyhennettäisiin vuoden 2025 alusta lukien kolmesta vuodesta yhteen vuoteen.

Esityksellä toteutetaan kehysriihen säästötavoitetta. Esitys koski kotoutumislaisissa säädettyjä toimeentulotuesta maksettavia korvauksia hyvinvointialueille, Ahvenanmaan maakunnan kunnille ja Kansaneläkelaitokselle. Lisäksi säästötoimena esitetään lakkautettavaksi kunnalle myönnettävä valtionosuus kotoutumista edistävään monialaiseen yhteistyöhön.

Esityksistä johtuvat taloudelliset vaikutukset kohdistuisivat valtioon, kuntiin ja hyvinvointialueisiin. Ajatuksena on sinällään kannettava tuen piirissä olevien henkilöiden toimeentulokiriippuvuuden vähentäminen.

Vaikka vuoden 2025 alussa voimaantulevassa kotoutumislaisissa painotetaan kotoutumisen alkuvaiheen palveluja ja muun muassa työllistymisen nopeutumista, on monen kohderyhmään kuuluvan henkilön ensisijainen ja usein pitkäaikainen palvelutarve sosiaali- ja terveystaloudessa eikä nopea työllistyminen ole käytännössä mahdollista. Näiltä osin toimeentulotuen tarvetta ei kyetä vähentämään eikä kestoja lyhentämään esityksen tarkoittamalla tavalla.

Lyhyellä aikavälillä voisi syntyä säästöjä, mutta todennäköistä on, että esitetyt muutokset tulevat pidemmällä aikavälillä lisäämään muun muassa kuntien kotoutumisesta aiheutuvia menoja niiden vastatessa osaltaan kotoutumisen palveluista ja perustoimeentulotuen kustannuksista.

Liperin kunta ei pidä tässä esitettyjä ehdotuksia kannatettavina, sillä niissä asetetut julkisen talouden säästötavoitteet ovat epärealistisia eivätkä riittävästi huomioi kohderyhmän tosiasiallista tilannetta. Esitetyn muutoksen arvioidaan lisäävän Liperin kunnan kustannuksia, mikä vaikeuttaa kunnan taloudellista tilannetta entisestään. Edelleen ajankohta tällaisille säästöille on huono ottaen huomioon muun muassa sen, että vuodenvaihteessa työllisyydenhoidon vastuut ovat muuttumassa merkittävästi ja uudet työllisyysalueet vasta aloittamassa toimintaansa.

Hämäläinen Pellervo
Liperin kunta